

Шахримзадаги Абу Али ибн Сино номли 211-мактаб ўқувчилари Бугунтиффок Ленинчи пионерлар ташкилотининг 50 йиллигини қизгина тайёргарлик билан кутиб олмоқдалар. Пионерлар «Менинг Ватаним» ва «Пионер қурилиши» маршрутларига актив иштирок этишди. Бунда мактаб дружина со-

ветининг раиси Муҳаббат Жўраева ва бош пионервожатий Қ. Аширбо, евалар разбарлик қилмоқдалар. СУРАТДА: Муҳаббат Жўраева актив пионер Маълуда Турдалиева пионер ташкилотининг тарихини ташутирмоқда.

Ю. СОДИҚОВ фотоси.

Вьетнамликларнинг меҳнати ва жасорати

„ТЪЕНТУК“ ҲАҚИДА АФСОНА

ХУШМАНЗАРА тоғ йўлидан бошини айлантирадиган беш соатли йўл юришдан кейин Нгуенбинь уездига келиб етдик. Пастда поселка томлари миятлашапти. У «Тъентук» қонига яқин ерда жойлашган. Биз шу ерга боряпмиз. «Тъентук» сузи шу ўлкада яшаётган тай халқи тилида «қулаётган тош» деган маънони билдиради.

Қасбда эшитилган афсона беихтиёр эса келади. Қачонлардир бу вилоятнинг ҳокими шолени энг яхши экиш бўйича мусобақа ўтказилишини эълон қилди, голиб чиққан кишига қизини беришни ваъда қилган экан. Нгуенбинь уездига яшайдиган бир йигит ҳам ўз бахтини синаб кўрмоқчи бўлган. Қутилмаганда у ўз даластига кўтос кириб қолганини кўради. Ҳазабланган йигит унга қараб тош отган. Лекин тош жониворга бориб етмасдан тушган. Шунда кўли зарбадан ер қимматбаҳо металлларнинг сонамалари кўзга ташланган.

Правление биносиде бизни кон директорининг ўринбосари Во Ван Нгок кутиб олди. — Корхонамиз бир неча ўн йиллик тарихга эга, — деб кичоқ қилади у. — Бу ерда тош пилган ер ости бойликлари аср бошдаёқ кишилар эътиборини ўзига тортган. Франциянинг уч компанияси 30 йиллардаёқ конларни ишлаб бошлаганлар. Мустамлакачилар кондан йиртқичларча фойдаланиб, маҳаллий ишчиларни эзганлар. Қаршилик кўрсатиш уруши тугаши билан, — деб давом қўйилган конни тиклаш ишлари бошланди. ВДРга келган совет мутахассислари бу ишда бизга катта ёрдам беришди. «Тъентук» да совет техникаси пайдо бўлди.

Аслида кўп объектларни қайтадан қуришга тўғри келди. 1956 йилда корхона ўзининг лойихада белгиланган қуввати-га эришди. Қардош мамлакатлардан қурувчи-монтажчилар ўрнига конни ишлатувчилар келди. Улар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга сезиларли хисса қўшишди. Ҳозир махсулотимизнинг 70 процентдан кўпрогини қалайн рудаси ташкил этади. Бундан ташқари титан ва вольфрам каби надири металл-

лар ҳам қазиб чиқаришмоқда. Бу ерда уларнинг запаси кўп. Во Ван Нгок ўн йилдан кўпроқ вақтдан бунинг шунда ишлаб келяпти. Унинг босиб ўтган ҳаёт йўли мамлакат ва халқ тақдирини билан чамбарчас боғлиқ. Нгок Жанубий Вьетнамда туғилган. Бошланғич мактабни тамомлаб чиққандан кейин кемаларни ремонт қиладиган «балонги» деб аталувчи давлат заводига ишга кирди. Қаршилик кўрсатишнинг актив кўнашчиси бўлиб, мамлакатнинг жанубий вилоятларида мустамлакачиларга қарши жанг қилди. Тинчлик ўрнатилгандан кейин Шимолга қўчиб келди. Қарбий кийимини ечиб, ишчи кийимини кийди. Сўнгра институтга ўқишга кирди. Беш йилдан кейин инженер-механик дипломинини қўлга олган Нгок Тъентукдаги бойитиш фабрикасининг директори қилиб тайинланди. 1966 йилдан бунинг директор ўринбосари бўлиб ишлаб келяпти.

Нгок бизга ўзининг катта ва мураккаб ҳужжатлиги кўрсатди. Тақсиминон тоғ катта марказининг тик қилинган эскиваторлар уқдан-буққа бориб келилиб турибди. Уларнинг телесиде бойитиш фабрикасини рудалар ағдариладиган жой билан боғловчи осма сим йўли тортилган. Тўрт подъёмникнинг бири олдаёқ тўхтапти. Руда билан лиммо-лим тўлдирилган вагончалар секингина ўрмалаб юқорига кўтариляпти. Бу рудалар навабдаёқ ишловдан ўтиш учун тайёр бўлган титан, қалайн ва вольфрам концентратлари ҳолига келишдан олдин бойитиш фабрикасининг кўп сонли агрегатлари ва усқуналари орқали узок масофали йўлни босиб ўтиши зарур.

Нгок бизни электростанция биноси оиндан эритиш цехига бошлаб келди. Бу ерда иш айтилади. Мастерларнинг мохию қўллари эриган металлнинг тупроқдан қилинган қопилларга оқизмоқда. Бу ерга яқин жойда хали созиб етмаган йигирма беш килограммли қўймалар «яриқаб» турибди: Уларга «ВДР да ишланган» деган тамга қўйилган. Бугун печ енида корхонанинг Лав Ба Кiem Бош, чилигдаги илгор Бригадаси ишляпти... Бригада бошлиғи

қирк олти ёшда. Умрининг сўнги ўн икки йилни у шу корхонада ишлашга бeғишлаган.

— Мен ишларимизнинг ишиндан хурсандман, — деб кўлдиряйди Кiem, муҳофиза қилувчи кўз ойнагини юқори кўтариб. — Утган йилги планни муваффақиятли бажардик. Биз Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети ҳамда ВДР ҳукуматининг мувожафига жавобан Вьетнам халқининг босқинчиларга қарши олиб бораётган қурашига ўз хиссамизни қўишш мақсатдада кўнча қалайн эритиш мажбуриятини олдиқ. Бригадамиз тўрт йилдан бери социалистик меҳнат коллективини деган номини ўз қўлида сақлаб келмоқда. Бригадамиз аъзоларидан уч киши коммунист, қолганлари комсомол.

Кiem бизни Бригада аъзоларидан бири Ха Куанг Фунг билан таништирди. Бу йигит цехга эйтиб бир йил илгари келган бўлишига қарамай ўз касбинин яхши эггаллаб олди. Учоқчи касбини ектириб ҳам қолибди. Фунг кечки мактаб ва институтни тамомлагандан кейин конда инженер-металлург бўлиб ишлашни орзу қилади.

Ҳозир коллективимиз мамлакатга янда кўпроқ металл етказиб бериш, республика мудофасини мустаҳкамлашга ўз хиссасини қўишш учун зўр бeғиш меҳнат қилляпти. — деди Во Ван Нгок. — Биз адолатли қурашимизда хар тарафлама қардошларча ёрдам кўрсатган КИСС га. Совет ҳукуматига ва халқига самимий миннатдорчилик билдираимиз.

«Биз «Тъентук» дан эрта сeҳарда жунаб кетдик. Тоғ йўли бизни яна юқорига олиб чиқипти, булут пардаси оша кон, электростанция биноси, бокинтиш фабрикаси, ишчилар яшаётган уйлариинг шакллари кўзга ташланади. Уларнинг турли рангдаги томлари тай халқининг афсонасидеги металлларнинг сонамаларидек кўринади. Бу афсона ҳозир ВДР халқининг қахрамонона меҳнати туфайли аjoyиб мазмунида давом этапти.

В. НИКОЛЬСКИЙ, АПН музбири, Ханой.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Қарзлар чангалида

Н Ъ Ю - Й О Р К (ТАСС). Яқинда судья Жозеф Риффинд «Лос-Анжелес жаҳонда бўлаётган банкротларнинг похтайти бўлиб қолди» деди. Калифорнидаги мана шу энг катта шаҳарнинг судьяси Жозеф Риффинд банкрот бўлиб синаётган кишиларнинг хар кун 35—40 аризасини кўриб чиқарётганини айтди. Интисолий кризис ваги жасида Қўшма Штатларда хонавайрон бўлаётганлар жуда кўпайиб кетди. Одамлар ўз қўлида қолганликларни тўғрисида судга ариза бермоқдалар.

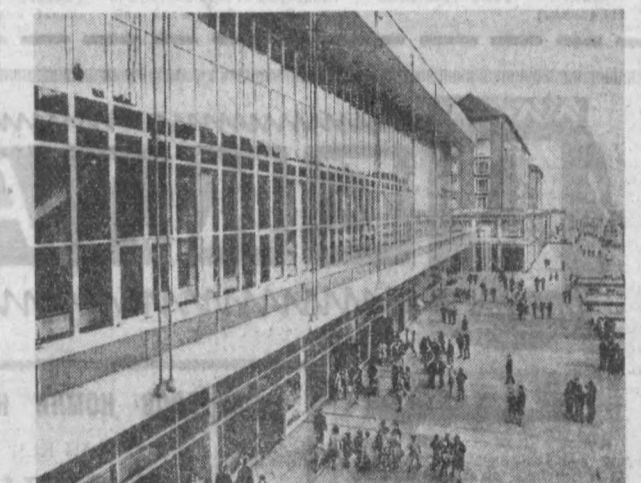
Самолётсозлик ва икано саомати заволга учираганлиги сабабли оғир аҳволга тушиб қолган Жанубий Калифорния хонавайрон бўлаётган кишиларининг сонин жи, ҳаттадан АҚШда биринчи ўрнини эгаллаб турибди. Чунки бултутларнинг қараларини тўлашга қодир бўлмади қолганликларни тўғрисида судга ариза бермоқдалар.

Бултур АҚШда 194 минг нафардан кўпроқ кишининг банкрот бўлиб қолганини айтди. Шуллардан 90 процентини шахсий банкрот бўлган кишилардир. Бундай ҳолларда синган киши,

ларнинг бутун шахсий мол-мулки: уй-жойи, автомашинаси, телеви, зоря ва шу наби қарзлари тўлашга қарзларни бунча ва шу қарзлар бўйича катта процентларини қоллашга сарф бўлади.

Самолётсозлик ва икано саомати заволга учираганлиги сабабли оғир аҳволга тушиб қолган Жанубий Калифорния хонавайрон бўлаётган кишиларининг сонин жи, ҳаттадан АҚШда биринчи ўрнини эгаллаб турибди. Чунки бултутларнинг қараларини тўлашга қодир бўлмади қолганликларни тўғрисида судга ариза бермоқдалар.

Синишлар яқин фўрсагда яна жуда кўпайиб кетади, деб қутилмоқда, чунки ишлаб чиқаришнинг пасайиши давом этмоқда, мамлакатдаги ишчилар эса тобора кўпаймоқда.

Германия Демократик Республикаси. Сўнги йилларда Дрезден қўчаларида, айниқса, унинг марказий қисмида, жуда кўп янги бинолар яд кўтарди. Иккинчи жаҳон урушида деярлик айрон бўлган шаҳар тобора янгилашиб, чирой олмақда. СУРАТДА: маданият саройи биноси олдиде. АДН—ТАСС фотоси.

ҚАХР ВА ҲАЗАБ ЙУЛИ Вьетнам урушида иштирок этган Америка ветеранлари Вашингтондаги Капитолий биноси томон бормоқдалар, улар сенатор ва конгрессменлардан Вьетнамдаги урушин дарҳол тўхтатишни талаб қилишмоқчи. Г. Боровик фотоси. (АПН).

Китоблар оламида ОХИРГИ ЖИЛД

Абдулла Қаҳдор асарларини қайта-қайта севиб ўқийдиган, унинг лаззатбахш санъатидан завқланмайдиган китобхон бўлмасе керак. Унинг адабий мероси ёш ёзувчиларнинг севилад мактабига, халқимизнинг бебаҳо мулкига айланган.

Яқинда Фафур Ғуллом номдаги адабиёт ва санъат нашриёти ўзбек адабиётининг атоқли вақили А. Қаҳдор асарларининг охириги — олтинчи жилдини нашрдан чиқарди. Ушбу томга «Муҳаббат» қиссаси, бир неча ҳикоя, очерк, фельетон, санъат ва мақолалар киритилган. Китобдаги адабий-танқидий мулоҳазалар А. Қаҳдорнинг фақат бадиний ижод билан шугулланиб қолмай, адабий таъқиқчилик ва адабиётшунослик соҳасида ҳам катта ишлар олиб бораганини кўрсатади.

А. ТОЛИПОВ.

ВЕНГРИЯ САНОАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БУДАПЕШТ. Венгрияда саноат ишлаб чиқариши шу йилнинг биринчи кварталда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6 процент кўпайди, деб хабар беради Будапештда чиқариладиган «Геспсабдаш» газетаси. Ишлаб чиқаришнинг шу даражада ўсишига фақат меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Химия саноатида ишлаб чиқариш тез суръат билан ривожланиб, 11 процент ошди. Енгил саноатда ишлаб чиқариш 10 процент ва металлургия саноатида ишлаб чиқариш 7 процент кўпайди. Венгриянинг қурилиш саноати дастлабки уч ой мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11 процент кўп махсулот берди.

Биринчи кварталда аҳолининг пул даромади 6 процент, чакана савдода нарх-наво даражаси эса ўтган йилдагига нисбатан 1,2 процент ошди.

(ТАСС).

МОНАСТИРЛАР ЎРНИГА КАСАЛХОНАЛАР

Қачонлардир Бирмада қишлоқларнинг энг яхши ерлари деҳқонлар томонидан қуриш илгари музика хайр-садақа тариқасида қуриладиган ибодатхона ва монастырларга ажратиб бериларди. Нободатхоналар ҳозир ҳам мамлакатда ҳурмат қилинади. Ленин энди энг яхши ерларда касалхоналар қуриляпти. Қишлоқ ёиллари унинг байроқлари кўриш музика асбоблари ва гангалар билан коллектив бўлиб чиқариладиган хар бир касалхонада ҳурмат қилинади. Ленин энди энг яхши ерларда касалхоналар қуриляпти.

Бирмада қишлоқ ёиллари унинг байроқлари кўриш музика асбоблари ва гангалар билан коллектив бўлиб чиқариладиган хар бир касалхонада ҳурмат қилинади. Ленин энди энг яхши ерларда касалхоналар қуриляпти.

(ТАСС).

360 СЎМЛИК БАЛИҚ

Ҳажвия

— Сиз Иван Капитоновични биласизми? Ташкилотимизнинг раҳбарини-да! Йўқ дейсизми? Ана у кишини ҳўжакан десе бўлади. Аjoyиб ходим ўтакетган ишчибоз, билик овлашга келганда конини берворади. Яне қандай денг-а! Ишонсан, ишонман, а с а ч гиз балиқлар унинг қармоғига навет кутгандай кетма-кет илбаверади. Утган ҳафтада... Яқиниси совекони батафсил айтиб берай.

Утган ҳафтада у мени чакириб қолди.

— Ҳўш, Балиқниқов, жумеда борасанми? Еки яна вақтинги телевизор олдиде шумшуйиб ўтказасанми-а!

Мен албатта илжаъман, У эса менинг одамимини беш панжасидек билади.

— Ташла ҳаммасини.

Балиқ овайга борамиз, — деди у қескин.

— Бажарамиз! — дейман озим кулогига отиб. Кабинетдан чиқарилган, одатдагидек иш бошляман.

Хотиним етти иқлимде ҳам учрамайдиган позанда. Қули тул! Жума кунини эрталаб мен ишга кетаман-у, хотиним қозон-товоққа уриниб кетади, Пирогини шундай зўр тайёрлейди-ки, асал дейсиз асал! Еб бўлиб панжарларини ялаб ўтирасиз. Магазиндан консервалар олади-да, сўнг хар хил дориворлар қўшиб, қайта тайёрлейди. Уни егатаде дунёга келгандек бўласиз. Тузланган бодринг, помидор, кейин коварилган балиқлар. Уларни кўрганда ҳарқандай одамнинг сўзлаги оқади.

Жума кунини соат иккиларда ичи-жиқимда ишдан жунаб қолдим. Яъни банька деди-у, узим чувалчанг ишлаб кетдим.

Соат бешларда бўлсе Иван Капитоновичнинг уйи олдиде қўлда чамардоқ, қармоқ билан тайёр бўлдим. Тўғрисики «Волга» да шофёр Васильевни билан у ақбу ёқдан гаплашиб ўтирдим. Иван Капитонович ҳам касабасоювга кетялман деб жилаворибди...

Шу пайт Иван Капитоновичнинг ўринбосари пайдо бўлди. Улар бир уйда турширди. Йигирма минутлар ўтгач, Иван Капитоновичнинг ўзи ҳам келиб қолди. Утириб бирпас қулишдик. Шу пайт яна бир «Волга» келиб қаторга қўшилади. Улар ҳам бизга ўхшаган қоррада-у, лекин бошқа ташкилотдан экан.

Ҳайб-хайт деб, шамолдек учиб кетдик. Шаҳардан 60 километрга юргач, бир дарё бор. У ер жимжит, суви тоза, кўриниши гўзал.

Етиб келганимизда қўлаш пастга омонлаб бормоқда эди. Бундай пайда балиқлар жин текнадек қармоққа ўзини ураверди.

Шу кунини тудди қосдан қилгандай бирорта балиқ иланмаса бўладики! Пойладик-пойладик, кейин чидамай кечкурунги овқатга ўтирдик. Шофёрларимиз гиламин тўшаб чамадондаги овқатларни олишди.

Иван Капитоновичнинг хотини укўрсизроқ, па, зандаликнинг анча хабарсиз. Шунинг учун озгина бўлса ҳам у келтиргач овқатлар ейилмади. Ҳамма мендан хурсанд. Бир

Ян ЗИСКИНД

зича тийганчоқ эди, де, узингиз биласиз реэача этик бунча пайта чанадек кетади.

Олдин кулгим келди, лекин унинг суэзиши билмаслиги эсимга тушиб қолиб, юрагим орқага тортиб кетди. Бир амаллаб чиқариб олдик. У чиқиб олиб, роса сўкинди.

Гулхан ёкиб оловда кийимларини қуритди. Сўнгра қайишти бўлмай, шахарга отландик.

Узи бир омад келмадики улаини кетаверади! Шофёр Васильев Васильевич гираштирада қурмай қолиб, чўқурга лоп этиб тўшиб кетдики.

Кейин машинани алланерсе кайта кўтариб ташлагандек бўлди. Нималардир тақиллаб кетди. Шофёримизнинг айтишича, деярлик ҳаг қилулмабди, саксон сўмларга тугатиб олиш мумкин экан. Тагира кириб, ичине кириб, бир амаллаб икки уйгача ҳайдаб боради.

Душанба кунини Иван Капитонович ишга чиқмади. Бечора каттик шамоллаб қолибди. Уринбосарим шамоллабди, мен ҳам. Фақат Васильев Васильевич ремонт билан овора. Айтишларича, у

ҳам дамбадам эксе урармиш.

Уйда ётибману алам билан эслаймак. Омад келмади, омад келмади. Шундай аjoyиб бошлади-ки, ва кулгили нисола. Менинг асли касбини бунч гаптерлик бўлган; учунми, бекор ётгандан бекор ишла деганларидек осмонга қараб ётиб қособладим. Машини реэача 150 сўм. Васильевни 80 сўм деб алашибди. Белзич, кейин ишдан чиққан покориша 60 сўм, Иван Капитонович ўринбосари, кейин мен ҳам тўрт кун ишга чиқмадик. Яна 150 сўм олганимизни айтинг. Эшагандан тушови қиммат деганларидек, арини харчи балиқ 150 пулос 60 пулос 150 бромбер 360 сўмга ташлаб қўйибди-а! Албатта, далапат ҳисобига. Бизгача, давлатгаги жабр бўлди. Яна бу балиқни ик гўдасида колгур мушукчага еб қўйибди! Шуниси алдам қилди одамга.

Б. ПУЛТОВ, таржимаси.

ТОШКЕНТ 7 ОҚШОМИ 7

